

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15712/2023
03.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца ЈКП „Обједињена наплата“ са седиштем у Нишу, кога заступа пуномоћник Тихомир Крстић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Михајловић Живковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3154/22 од 21.12.2022. године, у седници одржаној 03.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3154/22 од 21.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3154/22 од 21.12.2022. године, укинута је пресуда Основног суда у Нишу П 536/22 од 12.07.2022. године и одлучено тако што је укинута решење о извршењу Јавног извршитеља Невене Спасић из ... И ИВК 21/19 од 16.01.2019. године и тужена обавезана да тужиоцу исплати и то: 728.893,00 динара, по уговору бр. 17426/9842774 од 31.05.2017. године, са законском затезном каматом од 01.10.2017. године до исплате и на име дуга за стамбено комуналне обавезе, за период од 16.01.2018. године до 31.10.2018. године, укупно 46.064,00 динара по основу накнаде за: етажно одржавање 12.950,00 динара, сакупљање отпада 4.799,00 динара, чишћење зграда 1.792,00 динара, еко таксу 765,00 динара, воду 13.256,00 динара, канализацију 2.517,00 динара, допринос за воду 110,00 динара, топлотну енергију у обустави 4.839,00 динара, топлотну енергију варијабилни део 2.778,00 динара, одржавање унутрашњих грејних инсталација 1.631,00 динара и одлагање комуналног отпада 626,00 динара, све са законском затезном каматом од 16.01.2019. године до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове поступка од 207.241,63 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20 и 10/23 - други закон) и нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац, као извршни поверилац, против тужене, као извршног дужника, поднео је 11.01.2019. године предлог за извршење на основу веродостојне исправе, по основу дуга на име комуналних услуга од 799.572,00 динара. Решењем Јавног извршитеља Невене Спасић из ... И.ИВК. 21/19 од 16.01.2019. године, усвојен је предлог тужиоца и одређено предложено извршење. Решењем Основног суда у Нишу ИПВ (ИВК) 72/19 од 05.07.2019. године, наведено решење о извршењу, по приговору тужене, стављено је ван снаге у делу у којем су одређени средство и предмет извршења, укинуте су све спроведене извршне радње и поступак је настављен као поводом приговора против платног налога.

Утврђено је да је тужилац имао потраживање према ББ из ..., који је у евиденцији тужиоца регистрован као корисник за објект на адреси у Нишу у Ул. ... бр. ..., да тужена има пријављено пребивалиште на наведеној адреси од 27.06.2011. године, као и да је тужена у евиденцији тужиоца (у пословним књигама и аналитичкој картици за наведени објект у Нишу) регистрована као дужник потраживања на име пружених комуналних услуга. Тужилац и тужена су 31.05.2017. године закључили уговор о признању дуга и отплати дуга на рате, у коме је у уводу као уговорна страна - дужник означен ББ, док је уговор као дужник потписала тужена. Уговором су сагласно констатовали да тужилац потражује од дужника за наведени објект дуг од укупно 788.521,00 динара, по основу издатих рачуна, закључно са рачуном за април 2017. године, да се дужник обавезује да наведени износ плати повериоцу у року од 60 месечних рата, тако што се прва рата плаћа одмах при закључењу уговора, а остале рате у наредним месецима, на основу плана отплате, који је саставни део уговора. Такође, дужник се обавезао да поред рата по уговору, будуће редовне обавезе измирује у року доспећа, као и да у случају нередовног плаћања преосталих месечних рата, као и неблаговременог измиривања будућих редовних обавеза, уговорне стране су сагласне да целокупни преостали износ из уговора доспева првог наредног месеца од наступања нередовности, уз обрачун камате у складу са Законом о затезној камати. Тужена, као дужник, је доставила меницу без протеста са меничним овлашћењем од 31.05.2017. године, као средство обезбеђења и административну забрану на зараду од 01.06.2017. године са потврдом о запослењу. Тужена је дала и писану изјаву (која је оверена 13.10.2015. године) о преузимању дуга и прихватању обавеза за пружене стамбено комуналне услуге, у којој је навела да је корисник стамбеног простора на адреси у Нишу у Ул. ... бр. ..., те да преузима сва дуговања на име стамбено комуналних услуга која су настале до дана давања изјаве, а по евиденцији тужиоца, као и да се обавезује да ће уредно измиривати будуће доспеле рачуне за предметни објект. По наведеном уговору од 31.05.2017. године тужена је измирила 4 рате по 14.907,00 динара (укупно 59.628,00 динара), а пету рату која је доспела 30.09.2017. године није платила, као ни преостале рате,

након чега је остало неизмирено потраживање од 728.893,00 динара. Према изводу из пословних књига тужиоца, тужена није измиривала ни доспеле редовне месечне рачуне у периоду након закључења наведеног уговора, те да је дуг по неплаћеним рачунима за пружање комуналних услуга за период од 16.01.2018. године до 31.10.2018. године укупно 46.064,00 динара.

После расправе одржане пред другостепеним судом у смислу члана 383. став 4. ЗПП, ради правилног утврђивања чињеничног стања, на којој је поновљено извођење доказа читањем свих писмена у списима и записника са расправа, другостепени суд је закључио да је тужена корисник стамбеног простора на адреси у Нишу у Ул. ... бр. .. и иста је несумњиво била корисник комуналних услуга, те да из уговора о признању дуга и отплати дуга на рате од 31.05.2017. године, који је потписала тужена као дужник и средства обезбеђења овог уговора која је дала тужена и то: личну меницу без протеста са меничним овлашћењем од 31.05.2017. године и административну забрану на зараду од 01.06.2017. године, произилази да је тужена признала дуг и приступила дугу, односно прихватила обавезу да тужиоцу измири дуг у целости, оценивши да је облигационоправни однос између странака настао закључењем предметног уговора, па је тужена дужна да обавезу преузету тим уговором испуни у преосталом, до сада ненамиреном делу, као и да је тужена у обавези да тужиоцу измири и дуг по основу доспелих редовних месечних рачуна након закључења уговора, а за период од 16.01.2018. године до 31.10.2018. године, при том налазећи да наведено потраживање није застарело. Имајући у виду наведено, другостепени суд је побијаном одлуком првостепену пресуду укинуо и пресудио тако што је укинуо решење о извршењу од 16.01.2019. године и тужену обавезао да тужиоцу на име дуга исплати укупно 774.957,00 динара са припадајућом каматом, ближе наведено у изреци пресуде.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 17. Закона о облигационим односима (ЗОО), прописано је да стране у облигационом односу дужне су да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење (став 1), да се обавеза може угасити само сагласношћу воља страна у облигационом односу или на основу закона (став 2), а чланом 262. истог закона, прописано је да је поверилац у облигационом односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан да је испуни савесно и у свему како она гласи (став 1).

Одредбом члана 13. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/2011 и 104/2016), прописано је да уколико одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о обављању комуналне делатности није предвиђено закључење појединачних уговора између вршиоца и корисника комуналних услуга, сматра се да је уговорни однос о пружању комуналне услуге настао започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности (став 6), да обавезе корисника комуналне услуге, укључујући и плаћање цене комуналне услуге, настају започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге, и када се она користи супротно прописима којима се уређује та комунална делатност (став 7).

Сагласно наведеном, обавезе корисника комуналних услуга, што укључује и плаћање цене комуналних услуга, настају започињањем коришћења комуналних услуга (почетком пружања услуга од стране комуналног предузећа). У конкретном случају, тужилац у овом спору потражује од тужене да му исплати дуг на име потраживања по основу уговора о признању дуга и отплати дуга на рате од 31.05.2017. године, као и дуг по основу доспелих редовних месечних рачуна након закључења уговора, за период од 16.01.2018. године до 31.10.2018. године, све по основу пружених комуналних услуга. Из чињеничног утврђења произилази да је тужена корисник стамбеног простора на адреси у Нишу у Ул. ... бр. ..., као и да је била корисник комуналних услуга, те да је тужена уведена у евиденцији тужиоца (у пословним књигама и аналитичкој картици за наведени објект у Нишу), да је тужена као дужник закључила са тужиоцем уговор о признању дуга и отплати дуга на рате од 31.05.2017. године, (укупно 788.521,00 динара), да је исплатила четири рате (укупно 59.628,00 динара), док пету рату која је доспела 30.09.2017. године није платила, као ни преостале рате по уговору. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда да је тужена обвезник комуналних услуга, те да је комуналне услуге у спорном периоду користила као регистровани корисник, односно регистрована је као дужник потраживања на име пружених комуналних услуга, па при чињеници да је тужена, као дужник потписала уговор од 31.05.2017. године, да је као средство обезбеђења овог уговора тужена дала личну меницу без протеста са меничним овлашћењем и административну забрану на зараду, то правилно закључује другостепени суд да је на наведени начин прихватила обавезу да тужиоцу измири дуг у целости. Стога су неосновани наводи ревизије да предметни уговор није закључен сагласношћу воља тужиоца и тужене.

Неоснован је навод ревизије да тужена није пасивно легитимисана за дуг који је настао у периоду од 16.01.2018. године до 31.10.2019. године будући да рачуни гласе на ББ. Наиме, стварна легитимација у парници представља материјалноправни однос странака према предмету спора, односно према праву за чију је заштиту парница покренута. О постојању стварне легитимације суд води рачуна и по службеној дужности и зависи од материјалног права које се примењује на одређено чињенично стање. Тужилац је активно легитимисан ако је носилац права које је предмет спора, а тужена је пасивно легитимисана ако на њој лежи обавеза која одговара тужиоцевом праву. Код утврђења да је тужена корисник предметног стамбеног простора и корисник комуналних услуга, у обавези је да тужиоцу измири и дуг по основу доспелих редовних месечних рачуна након закључења уговора, за наведени период, будући да је у уговору признању дуга и отплати дуга на рате од 31.05.2017. године, који је тужена потписала као дужник, уговорено да се дужник обавезује да поред рата по уговору и будуће редовне обавезе измирује у року доспећа. Стога је правилно другостепени суд обавезао тужену да тужиоцу по основу неизмиреног дуга исплати износе са припадајућом каматом, ближе наведено у изреци пресуде.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић